Prima instanță: Judecătoria *****, sediul Central Judecător: Ana Costiuc
Dosarul nr. 2r-1993/24
2-22023563-02-2r-10072024

D E C I Z I E
Colegiul civil, comercial
și de contencios administrativ al Curții de Apel *****

31 octombrie 2024 *****

în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător: Ana Panov
Judecători*:* Natalia Mămăligă şi Ala Malîi

examinând recursul declarat de către avocatul Valentin Chiriac în interesele recurentului *****, împotriva încheierii Judecătoriei *****, sediul Central 20 februarie 2024, prin care cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** către *****, cu privire la încasarea datoriei,

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului.

La 17.02.2022 ***** către *****, cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 09.02.2009 a fost întocmită o recipisă conform căreia pîrîtul ***** s-a obligat să-i restuie datoria în sumă de 2 500, 00 euro pînă la data de 20.02.2019.

În ședința de judecată stabilită pentru 20.02.2024, ora 09:30, atît reclamantul, cît și reprezentantul reclamantului avocatul Guțu Teodor, nu s-au prezentat, nu au informat instanța despre motivul neprezentării, nu au solicitat amînarea ședinței, deși, reprezentantul reclamantului a fost citat prin intermediul poștei electronice, e mail, iar reprezentantul pîrîtului, avocatul Vulpe Alexandru, în ședința de judecată a solicitat instanței, ca cererea de chemare în judecată să fie scoasă de pe rol, în baza art.267 CPC, totodată, comunicînd că pîrîtul nu solicită examinarea în fond.

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Central 20 februarie 2024, cererea de chemare în judecată depusă de către ***** către *****, cu privire la încasarea datoriei, a fost scoasă de pe rol.

În motivarea soluției sale, judecătorul instanței de fond a indicat că, reclamantul și reprezentantul acestuia cunosc că cauza se află pe rolul Judecătoriei *****, unde a fost fixată și ședință de judecată pentru 20.02.2024, ora 09:30, fiind informați în mod legal prin intermediul poștei electronice email, reprezentantul reclamantului avocatul Guțu Teodor și citație reclamantul *****, însă în ședința de judecată nu s-au prezentata manifestând în așa fel dezinteres față de prezenta cauză.

Solicitarea recurentului.

Invocînd ilegalitatea acestei încheieri, la data de 13 martie 2024, avocatul Valentin Chiriac în interesele recurentului ***** a declarat recurs, solicitând casarea încheierii contestate, cu restituirea pricinii pentru examinare în fond.

Argumentele părților.

În motivarea cererii de recurs, reprezentantul recurentului, a indicat că, încheierea primei instanțe este ilegală și neîntemeiată și urmează a fi casată pe motiv că, nu au fost constatate şi elucidate pe deplin circumstanțele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii şi au fost încălcate normele de drept procedural.

De asemenea a indicat că, reclamantul/recurent *****, conform certificatului de expertiză medicală a vitalităţii din 24.07.2007 este persoană cu grad de invaliditate de gradul -1, fără termen, cu probleme majore locomotorii, (se deplasează numai în cărucior cu rotile).

Menționează representantul recurentului că, la 12 februarie 2024 Oficiul Teritorial ***** al CNAJGS prin decizia nr.0506 l-a desemnat pe avocatul Valentin Chiriac reprezentant al reclamantului ***** pentru acordarea asistenţei juridice calificate garantate de stat pe cazul cu întoarcerea datoriei. Iar, la 16 februarie 2024 avocatul a fost telefonat de reclamant, unde ultimul i-a transmis avocatului numărul la dosar şi numele judecătorului şi că şedinţa va avea loc pe 20.02.2024. Tot atunci avocatul s- a deplasat la judecătoria ***** sediul Central pentru familiarizarea cu materialele cauzei, dar i s-a lămurit că dosarul cu pricina se află la judecătorul Ana Costiuc, iar astăzi judecătorul nu este pe loc. deoarece este transferat la judecătoria *****, sediul Buiucani şi la judecătoria ***** se deplasează numai în zilele de joi.

A mai menționat reprezentantul recurentului că, în aceiaşi zi reclamantul ***** a fost i înştiinţat de avocat, că judecătorul Costiuc Ana nu se află în incinta judecătoriei *****. că ea deacum lucrează la *****, iar pe data de 20 februarie 2024 la aceiaşi oră 9:30 avocatul nu va putea participa la şedinţa judecătoriei

*****. deoarece este antrenat în altă şedinţă la judecătoria Ştefan Vodă pe caz penal şi tot ca avocat din oficiu.

Susține reprezentantul recurentului că, reclamantul ***** a înştiinţat prin telefon grefierul judecătorului Anei Costiuc, că statul i-a oferit avocat din oficiu, care o să-i apere interesele mai departe şi a solicitat amânarea şedinţei de judecată din 20.02.2024 pentru altă dată, însă instanţa i-a ignorat solitarea şi a scos cauza de pe rol.

Consideră partea recurentă că, că reclamantului ***** instanţa de fond i-a interzis accesul liber la justiţie printr-un proces echitabil, deorece în materialele cauzei sunt documente ce confirmă invaliditatea de gradul - 1 a reclamantului. El nu se poate deplasa de sinestătător, este imobilizat. Or, instanţa nu s-a interesat care este motivul neprezenţei reclamantului ***** în şedinţă sau a reprezentantului său şi până la urmă nu este înţeles de s-a ignorat solicitarea telefonică a reclamantului ***** cu privire la amânarea şedinţei de judecată din 20.02.2024, de ce este neserioasă atârnarea instanţei de fond faţă de persoanele cu aşa categorie de invaliditate.

Mai mult indică partea recurentă că, instanţa de fond a mai procedat analogic pe cazul dat prin încheierea sa din 02.11.2022 de scoatere de pe rol a cererii de judecată, care a fost casată de Curtea de Apel *****. Reclamantul are aceste dovezi în telefonul său despre rugămintea lui către instanţa de fond despre amânarea procesului, care vor fi prezentate de către reclamantul ***** instanţei de recurs.

Termenul de declarare a recursului.

Instanţa de recurs reiterează prevederile art. 425 C.P.C., care statuează expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunţarea ei.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunţată la data de 20 februarie 2024 (f.d. 93), iar recursul a fost declarat la data de 13 martie 2023 (f.d.105-108). Însă, reieșind din materialele cauzei rezultă că reprezentantul recurentului a făcut cunoștință cu actul contestat la data de 29.02.2024 (f.d. 96). Astfel, prin prisma prevederilor art. 425 C.P.C., instanţa de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Conform art. 426 alin. (3) CPC RM, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Aprecierea instanței de recurs.

Studiind materialele dosarului în coroborare cu argumentele indicate în cererea de recurs, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curţii de Apel

***** ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Valentin Chiriac în interesele recurentului *****, a casa încheierea contestată, cu remiterea cauzei pentru examinare în fond.

În favoarea concluziei enunţate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC RM, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituid pricina spre rejudecare în prima instanţă.

Din actele cauzei rezultă cu certitudine că, la data de 17 februarie 2022 reclamantul ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** solicitînd încasarea datoriei (f.d. 1-3).

La fel din materialele cauzei rezultă că, prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Central 02 noiembrie 2023, cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol, pe motivul neprezentării părții reclamante și a reprezentantului acestuia, încheiere care a fost contestată de către aceștia, și prin decizia Curții de Apel ***** din 30 octombrie 2023, casată încheierea Judecătoriei *****, iar cauza civilă întoarsă la rejudecare, în același complet de judecată pentru examinarea cauzei în fond.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Central 20 februarie 2024, cererea de chemare în judecată depusă de către ***** către *****, cu privire la încasarea datoriei, a fost scoasă de pe rol (f.d.93).

În motivarea soluției sale, judecătorul instanței de fond a indicat că, reclamantul și reprezentantul acestuia cunosc că cauza se află pe rolul Judecătoriei *****, unde a fost fixată și ședință de judecată pentru 20.02.2024, ora 09:30, fiind informați în mod legal prin intermediul poștei electronice email, reprezentantul reclamantului avocatul Guțu Teodor și citație reclamantul *****, însă în ședința de judecată nu s-au prezentata manifestând în așa fel dezinteres față de prezenta cauză.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel ***** consideră că, concluzia primei instanţe despre necesitatea scoateri cererii de chemare în judecată de pe rol contravine circumstanțelor cauzei stabilite în cadrul dezbaterilor judiciare.

În conformitate cu art. 267 lit. f) CPC, instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care părţile citate legal nu s-au prezentat la şedinţa de judecată după a doua citare şi nici nu au solicitat examinarea pricinii în absenţa lor.

Raportând normele legale enunțate la circumstanțele speței deduse judecății, Colegiul concluzionează că, prima instanţă greșit a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată. Or, ședința de judecată din data de 20.02.2024 a fost prima ședință de judecată după transmiterea cauzei pentru examinare în fond de la Curtea de Apel *****.

Respectiv, prevederile art. 267 lit. f) CPC nu sunt aplicabile la caz, or, norma legală enunțată prevede expres că instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care părţile citate legal nu s-au prezentat la şedinţa de judecată după a doua citare şi nici nu au solicitat examinarea pricinii în absenţa lor.

Argumentele primei instanțe precum că, reprezentantul reclamantului nu s-a prezentat în ședința de judecată fiind legal citat, nu a adus la cunoștință instanței motivele neprezentării și nici nu a solicitat examinarea în lipsa sa, nu pot fi reținute, or, materialele cauzei denotă contrariul și anume că, la 12 februarie 2024 Oficiul Teritorial ***** al CNAJGS prin decizia nr.0506 l-a desemnat pe avocatul Valentin Chiriac reprezentant al reclamantului ***** pentru acordarea asistenţei juridice calificate garantate de stat pe cazul cu întoarcerea datoriei, respectiv dovada citării legale a avocatului Valentin Chiriac desemnat din oficiu CNAJGS pentru acordarea asistenței juridice reclamantului/recurent ***** nu este anexată la materialele cauzei (f.d.97).

Mai mult decît atît, din materialele cauzei Colegiu reține că recurentul/reclamant, *****, conform certificatului de expertiză medicală a vitalităţii din 24.07.2007 este persoană cu grad de invaliditate de gradul -1, fără termen, cu probleme majore locomotorii, (se deplasează numai în cărucior cu rotile, și nu se poate deplasa de sinestătător). Astfel, instanța de fond urma să țină cont motivul neprezenţei reclamantului ***** în şedinţă sau a reprezentantului său.

Prin urmare, prin scoaterea cererii de pe rol pe motivul neprezentării reclamantului și reprezentantului reclamantului, în condițiile sus menționate, se atestă o lezare a dreptului reclamantului-recurent ***** la un proces echitabil, aceasta fiind un drept fundamental prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertății Fundamentale. Or, caracterul echitabil, public şi prompt al procedurilor judiciare nu ar avea nici o valoare dacă asemenea proceduri nu ar fi mai întâi iniţiate. În proceduri civile, o persoană poate cu greu să conceapă preeminenţa dreptului fără existenţa posibilităţii de acces la instanţele de judecată (cauza Malahov contra Moldovei).

Din considerentele menţionate şi avînd în vedere faptul că, cererea de recurs este întemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel ***** ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierea recurată, cu restituirea pricinii în prima instanță pentru examinarea cauzei în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel *****,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către avocatul Valentin Chiriac în interesele recurentului *****.

Se casează încheierea Judecătoriei *****, sediul Central 20 februarie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** către *****, cu privire la încasarea datoriei și, soluționînd prin decizie problema în fond se emite o nouă încheiere, după cum urmează:

Se anulează încheierea Judecătoriei *****, sediul Central 20 februarie 2024, de scoatere a cererii de pe rol, cu remiterea cauzei la rejudecare, în Judecătoria *****, sediul Central în acelaşi complet de judecată pentru examinarea cauzei în fond.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ana Panov

Judecători*:* Natalia Mămăligă

Ala Malîi